

Doç.Dr.Sedat SEVER

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Erken çocukluk döneminde, gelişim evresine uygun bilmece, mani, tekerleme, fıkra, masal gibi ürünlerle ve bilişsel, duyuşsal, devinişsel boyutlu davranışlar kazandırmayı amaçlayan nitelikli yayınlarla sıkça iletişim kurma olanağı bulan bir çocuk için kavramsal zenginleşme, güzele yönelme ve iyiyi tanıma süreci başlamıştır.

Dilsel ve görsel duyarlık oluşturma diye adlandırabileceğimiz bu sürecin kesintiye uğramadan süreklilik kazanması için, çocukların ilköğretim döneminde de bu duyarlığı devindirebilecek nitelikteki kitaplarla karşılaşması gerekir.

Çocukların duygu ve düşünce evrenlerini genişletecek, görsel algılarını besleyecek özellikleri içeren kitapların, onların okuma alışkanlığı ve sevgisi kazanmalarında, demokratik kültürü edinmelerinde önemli bir işlevi yerine getireceği bilinmelidir.

Çocukluk yıllarında karşılaşılan modeller, uyaranlar yaşamın diğer evrelerindeki davranışların biçimlendirilmesinde de etkili olmaktadır. Çocuğun duygu ve düşünce evrenini biçimlendirme sürecinde bir uyaran olarak çocuk kitaplarının önemli bir işlevi olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde, çocuk kitapları geleceğin bireyini yetiştirmeye yönelik bir uğraş; öte yandan çocuğun anadiline ilişkin ilk sevgi filizini dikmesine, güzel sanatların değişik alanlarına ilişkin duyarlılığını oluşturmaya ve beslemesine olanak sağlayan bir araçtır.

Özgürce düşünebilen, sağlam kişilikli; yaşamı, dünyayı seven çağdaş yurttaşlar yetiştirmeyi demokratik bir toplum yaratmak için bir amaç olarak görüyor ve benimsiyorsak bunun yolunun kitaptan geçtiği, özellikle çocuk kitaplarının bu amaca ulaşmak için etkili bir araç olduğu bilinmelidir.

“Dil gelişimi, anadili sevgisi ninnilerle başlar. Ninnilerle büyüyen çocuk, sonra bebekleriyle oynarken bunları tekrarlar. Böylece dil alıştırmayı yapar, dilinin ahengini duyar, sever.”⁽¹⁾